

Recorda't del dia de repòs (Ex.20:8-11)

per Pedro Puigvert.

El terme hebreu sabbat ve de l'arrel sbt que significa "cessar". Així, l'home deu cessar el seu treball un dia a la setmana (Éx. 20:10-11, 31:14, Dt. 5:121-15) per a santificar-lo (apartar-lo) per al Senyor. A més, la terra també devia guardar repòs el setè any.

Ni es plantava ni es collia. Menjaven de l'emmagatzema't i del que creixia espontàniament (Lv. 25:4-6). Al cap de set setmanes d'anys, és a dir, en l'any 50, hauria un any especial, un any de jubileu, que la terra descansava dos anys i havia de ser retornada als seus primers amos, i els esclaus devien ser alliberats.

Era molt més que una simple rotació de cultius o la pràctica del guaret (Lv. 25:10-55).

1. L'origen del sabbat

El sabbat tira les seves arrels a l' Edèn quan Déu va acabar l'obra de creació en el dia setè i va reposar (Gn. 2:2-3).

Quan més endavant Déu va donar la llei moral a Israel i va ordenar descansar el setè dia, explica el perquè d'aquest manament: *"Perquè en sis dies va fer Yahweh els cels i la terra, el mar, i totes les coses que en ells hi ha, i va reposar en el setè dia, per tant, Yahweh va beneir el dia de repòs i el santificà"* (Ex. 20:11).

D'acord amb això, el sabbat pertany a les estructures de la creació i no només a la llei moral. No va ser donat solament per als jueus, sinó a tot el món com un estil de vida universal, de la mateixa manera que tenim els altres que corresponen als ordres de creació. Déu mateix, abans de promulgar la llei del Sinaí dona exemple al descansar el setè dia i connecta el final de l'obra de creació amb la necessitat de santificar el setè dia sobre la base del repòs d'aquesta obra acabada. El descans de Déu no és per fatiga ni un atur total d'activitat.

Suposa el cessament de cert tipus d'activitat, la creació, però Déu segueix sempre actiu en la preservació de l'ordre de l'univers. Si el sabbat és una ordenança de la creació, va precedir a la caiguda. Per tant, la seva observació obliga a tots els homes com a tals i no com homes caiguts.

Satisfà una necessitat permanent del ser humà. Adàm i Eva es van unir abans de la caiguda i ambdós van treballar abans que el pecat entrés en el món. Si el matrimoni i el treball segueixen vigents, igualment ho està el dia de repòs.

El sabbat, a semblança de Déu, no deu ser entès mai com el cessament absolut de tota activitat, ni com una invitació a la mandra o a descuidar les responsabilitats. Es tracta de descansar de certa classe de treball, l'habitual dels altres dies de la setmana, per a realitzar activitats de misericòrdia, servei i culte.

Recorda't del dia de repòs (Ex.20:8-11)

per Pedro Puigvert.

2. El sabbat en la llei de Déu

El decàleg té dues parts: en la primera (Éx. 20:1-11) tracta dels nostres deures envers Déu, mentre la segona (Éx. 20:12-17) té a veure amb els deures cap al proïme.

El sabbat es troba en la primera part. En el Sinaí, el manament del sabbat adquireix un caràcter especial al ser introduït amb un verb: recorda't (Ex. 20:8). Aquest verb, denota que es tracta d'una reinstauració i reafirmació.

Però també amb un objectiu: per a santificar-lo, és a dir, separar-lo per a ús sant, en cas contrari ho profanem. Les lleis cerimonials i civils incumbia solament al poble d'Israel, no obstant això, el decàleg és una llei moral que afecta a tots els homes i el quart manament escrit en ella és una llei permanent que obliga a tots els éssers humans perquè parteix del mandat creacional i no de Moisès.

Al mateix temps és un manament que forma part de la voluntat revelada de Déu per a la conducta de tots els éssers humans al tractar-se d'un manament moral. Per això, a causa de la seva naturalesa ètica i no cerimonial ni civil, encara l'estranger era obligat a guardar-lo (Éx. 20:10).

L'estranger no podia participar de la pasqua ni gaudia dels privilegis de l'israelita, però el sabbat eren tant per a ell com per al fidel israelita. Com criatura de Déu tenia el deure universal de tots els homes d'adorar i servir al Creador.

3. El propòsit del sabbat

El quart manament està sent atacat avui en dia en la nostra societat per les dificultats d'aplicar-lo a causa de la centralitat de l'oci dominat pels guanys materials i els governs que faciliten el mercantilisme en contra de la celebració cristiana del diumenge com un dia especial. Considerem els privilegis del diumenge:

1. És un dia de repòs.

En Ex. 23:12 tenim un pla molt interessant. En l'original s'usa una paraula per a "reposaràs", altra per a al·ludir a el "descans" i una tercera per a "refrigeri".

El reposar (sabbat) és per al propietari de la hisenda i ho deu fer per tres motius: a) per a complir amb el manament en la seva pròpia vida; b) per a donar exemple als que treballen per a ell; c) perquè els seus servents tampoc treballin al no fer-lo ell. El descansar és per als animals i el terme significa que deuen estar tranquils i quiets.

Els animals usats per als treballs més pesats deuen deixar-se en pau i que passin el dia pastant tranquil·lament. Hi ha un principi important en aquest mandat per als animals al mostrar Déu que el descans devia ser molt ampli, ja que si per a ells no tenia el sabbat propòsits espirituals, sí que assenyala la necessitat del repòs per a cada criatura sota el domini de l'home. El refrigeri és per als servents i l'hoste.

Recorda't del dia de repòs (Ex.20:8-11)

per Pedro Puigvert.

Aquesta paraula és la més forta de totes ja que significa hàlit, vida, ànima. És com si Déu digués: “deixa descansar als teus servents perquè els seus cossos recobrin nova vida”. Tristament la nostra societat està perdent els beneficis del compliment d'aquest manament a l'insistir en els seus drets de treballar set dies a la setmana.

2. És un dia commemoratiu.

Per als jueus era un dia per a recordar bàsicament dues coses: la creació i la redempció (Ex. 20:11, Dt. 5:15).

No deuria passar diumenge sense que els cristians reconeguéssim a Déu com el Creador. Això cal subratllar-lo més avui en dia en una societat tecnificada que confia més en les seves forces que en la dependència del Senyor. Igualment és el dia que devem recordar que Déu ha redimit al seu poble.

Així com els jueus recordaven el seu alliberament per la sang de l'anyell, nosaltres hem de commemorar la creu de Crist. És necessari que el primer dia de la setmana ens centrem en el Déu de la creació i en el Déu de la redempció, per aquest ordre.

3. És un dia d'adoració.

El propòsit és tant per a descansar com per a adorar a Déu. El primer ens permet fer el segon. Segons Nm. 28:9-10, en el dia de repòs els jueus redoblaven la seva adoració.

Déu volia que el seu poble adorés amb una ment desperta: recorda't. I Jesús va dir que devia ser en esperit i en veritat (Jn. 4:23).

Si això és una gran privilegi per al cristià, com és que hi ha alguns cristians que intenten escapar del compliment d'aquest manament? Perquè fan el contrari de Is. 58:13-14, un text que necessitem recobrar.

Conclusió

Com els altres manaments de Déu, aquest vol donar-nos llibertat i felicitat. No la llibertat per a fer el que ens vingui en gana, sinó la llibertat per a fer el que Déu va voler que féssim quan ens va crear i ens ha redimit. Aquells que destrueixen aquest dia descurant-lo per complet obliden el seu sentit escatològic del repòs etern. Obeir el quart manament juntament amb els altres i reivindicar la seva observació com el nostre delit, això és veritablement cristià.